

OIAD RAPORU: ESKİ BARO BAŞKANI TAHİR ELÇİ'NİN KATİLLERİNİN SEMBOLİK OLARAK YARGILANMASINA GERİYE DÖNÜK BİR BAKIŞ

ARKA PLAN

- **Tahir Elçi, 28 Kasım 2015 tarihinde** halka açık konferans sırasında **vurularak öldürülen** ateşli bir insan hakları savunucusuydu. Ankara'nın gönderdiği özel kuvvetler ile Kürt militanlar arasındaki çatışmalar sırasında Diyarbakır'ın eski kenti olan tarihi Sur ilçesinin geçtiğimiz aylarda tahrip edilmesiyle ilgili bir açıklama yapmak üzereydi.
- Tahir Elçi **zaten** sosyal medyada **hakaret ve ölüm tehditlerinin hedefi olmuştu**. Ayrıca, PKK'nın bir terör örgütü olmadığını belirttiği bir televizyon programında aldığı konum nedeniyle hükümet yanlısı medya tarafından da hedef gösterilmişti.
- **Kendisi hakkında, 23 Ekim 2015 tarihinde** Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "basın yoluyla terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla **iddianame** düzenlenmiştir.

SORUŞTURMANIN VE KANUNİ TAKİBATIN ARKA PLANI

28 Kasım 2015

- **Baro Başkanı Tahir Elçi** Diyarbakır'da çıkan silahlı çatışmada başından **vuruldu**.
- Olayların sırası videoda <https://youtu.be/iBESvMnd6Fs>

17-18 Mart 2016

Yerinde inceleme ihmal ve yersiz gecikmelerle başladı.

- Olay yeri yaklaşık 5 ay boyunca halka açıldı, bu da **kanıtların değiştirilmesi için zaman** kazandırdı.
- Tahir Elçi'yi öldüren **merminin bulunamaması**, silahın ve dolayısıyla suçun failinin tespit edilmesini imkânsız hale getirmiştir.
- Polis kayıtlarında Tahir Elçi'nin vurulduğu anda 12 saniyelik bir boşluk olduğu görülüyor, bu da **ilk el atışı tespit etmeyi imkânsız** hale getiriyor.

20 Mart 2020

Diyarbakır **Cumhuriyet Savcısı'nın iddianamesi**: "Elçi, üç polis memuru tarafından yanlışlıkla, Uğur Yakışır tarafından ise kasten öldürülmüştür".

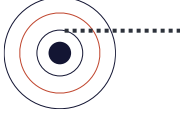
- *Aslında Tahir Elçi sadece tek bir kurşunla vuruldu.*

Cumhuriyet savcısının mütalaası:

- 3 polis memuru (Mesut Sevgi, Fuat Tan ve Sinan Tabur) hakkında, "cezai ihmal suretiyle eski Baro Başkanı Tahir Elçi'yi öldürmek" suçundan 3 ila 9 yıl arasında hapis cezası;
- PKK militanı Uğur Yakışır'a "iki polis memurunu öldürmek", "bir polis memurunu öldürmeye teşebbüs etmek" ve "Elçi'yi kasten öldürmek" suçlarından 3 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası.

21 Ekim 2020 - Haziran 2024

Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde **10 duruşma** görüldü.

21 EKİM

2020

1. duruşma

- Mahkemenin sivil tarafların avukatlarına karşı tutumu daha iyi yönde değişti. Avukatlar kendilerini ifade edebildi ve mahkeme, sanıkları sorguladı.
- Polis memuru üç sanık video konferans yoluyla sorgulanmış ve hepsi Tahir Elçi'nin ölümündeki sorumluluklarını reddetmiştir. Gözaltında tutulma talepleri reddedilmiştir.
- Soruşturma aşamasında Tahir Elçi'nin öldürülmesini PKK ile ilişkilendiren tanıklar, baskı altında hareket ettiklerini iddia ederek mahkemedeki ifadelerini geri çekmişlerdir.

- Elçi ailesinin avukatları tarafından yapılan talepler reddedildi ve soruşturma tedbirleri talep etme hakları reddedildi.
- Elçi ailesinin avukatlarına defalarca konuşma fırsatı verilmemiş ve mahkeme salonundan çıkarılmakla tehdit edilmişlerdir.

3 MART

2021

2. duruşma

14 TEMMUZ

2021

3. duruşma

- Diyarbakır Barosu'nun soruşturma aşamasındaki usulsüzlükler nedeniyle savcı Kenan Karaca ve savcı Umi İnci hakkında soruşturma açılması talebinin reddedilmesi.
- Tanıkların video konferans yerine şahsen dinlenmesine yönelik taleplerin reddedilmesi.
- İstihbarat görevlileri ve kameralardan sorumlu memurlarla görüşme taleplerinin reddedilmesi.

- Bazı tanıklar, savcının talebi doğrultusunda ifade vermeye zorlamak için savcı ve polis memurları tarafından işkence gördüklerini ve tehdit edildiklerini iddia etmektedir.

12 OCAK

2022

4. duruşma

12 HAZİRAN

2022

5. duruşma
OIAD raporu

- Diyarbakır Baro Başkanı, 59 ana tanığın mahkeme tarafından şahsen dinlenmesi de dahil olmak üzere çeşitli taleplerde bulundu.
- Mahkeme şunları kabul etti:
 - İçişleri Bakanlığı tarafından 2017 yılında talep edilen soruşturmaya ilişkin raporun ekleri;
 - Eski Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun dinlenmesi.

- Mahkeme, Savcı tarafından yapılan talep üzerine Sayın Davutoğlu'nun dinlenmesinden vazgeçildiğini taraflara bildirmiştir.
- Gözlemciler, hakim üzerinde yoğun bir baskı olduğunu ve bir önceki duruşmada kaydedilen yetersiz ilerlemenin tersine döndüğünü bildiriyorlar.

Davanın sürdüğü iki yıl boyunca, soruşturmanın genişletilmesine yönelik 38 talepten 20'si reddedilmiştir.

EYLÜL

2022

SONU

23 KASIM

2022

6. duruşma

- Kısa süren duruşma, "bazı avukatlar ve gözlemciler tarafından Mahkeme'nin düzeninin ve disiplininin bozulduğu" gerekçesiyle Mahkeme tarafından kapatıldı.

- Şahsen çağrılan bir tanığın mahkemede ilk kez dinlenmesi
- Eleştiren birçok avukatın savunmaları :
- Soruşturma ve kanıt eksikliği.
- Yanlış ifade vermeye zorlanan bazı tanıkların çelişkili ifadeleri.
- Güvenlik kamerası kayıtlarına kısmi erişim.
- Dava usulünün süresi
- Mahkeme'nin bu davadaki suç ortaklığı sembolik olduğu kadar siyasidir de.

Mahkeme, sivil tarafların avukatları tarafından ileri sürülen tüm iddiaları reddetmiştir.

5 TEMMUZ

2023

7. duruşma
OIAD raporu

- Müdahale eden çeşitli avukatlar ve sivil taraflarca yapılan tüm talepler, savcının mutlak ataletiyile bir kez daha reddedildi.

29 KASIM

2023

8. duruşma
OIAD raporu

- Davanın bu duruşmanın sonunda görülmesi gerekiyordu, ancak savcı iddianamesini hazırlamak için yeterli zamanı olmadığı için uzatma talebinde bulundu.
- Mahkeme, sivil taraflarca yapılan tüm talepleri reddetti ve davayı kararın açıklanması beklenen 12 Haziran tarihine erteledi.

Gözlemciler, 31 Mart 2024'te yapılması planlanan yerel seçimlerin yakınlığına ve bu tarihten önce bir karar alınmasına yönelik ilginin azlığına işaret ediyor.

6 MART

2024

9. duruşma
OIAD raporu

- Karar bekleniyor.

12 HAZİRAN

2024

10. duruşma

Tehlikedeki Avukatlar için Uluslararası Gözlemevi, bu davayı yakından takip etmeye ve adaletin uluslararası standartlara uygun olarak tecelli etmesini sağlamaya kararlıdır.